

VECKOBLADET

16

ORGAN FÖR VPK och KU i LUND UTKOMMER FREDAGAR

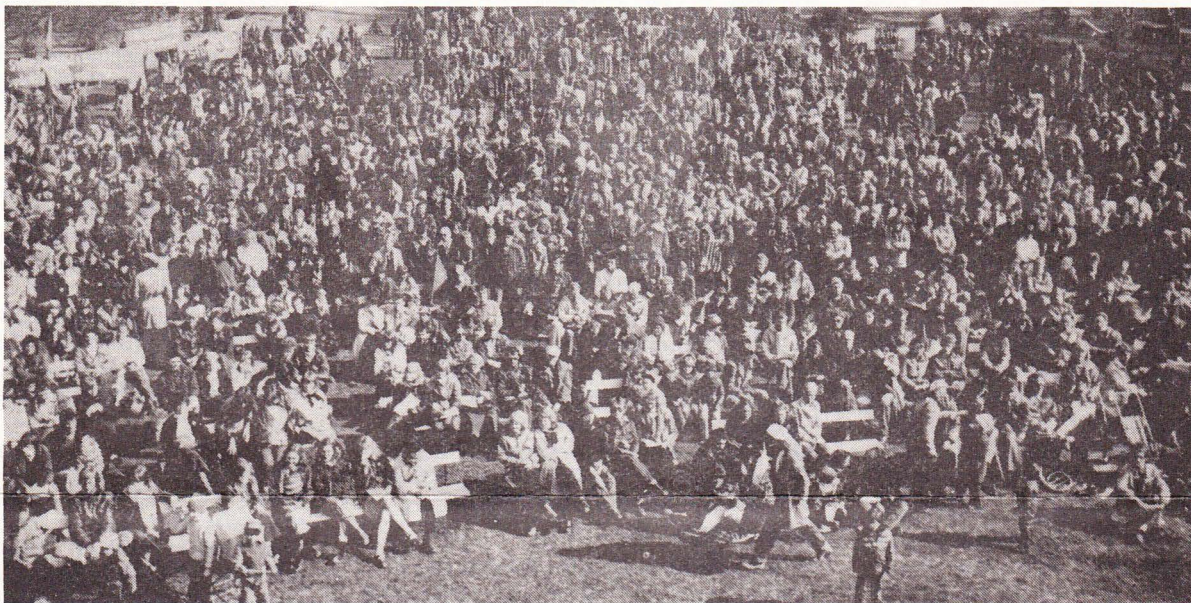
Bredgatan 28, 222 21 Lund. Telefon: 046/13 82 13. Torsd. 19 - 21. Lörd. 10 - 12

Postgiro: 17 459 - 9. Pren. 15 kr/halvår.

1978 4:e årg.

Fredagen den 5 maj

Första maj: rekord igen!

Rekord igen – 2 600 deltagare i demonstrationen, 3 000 på mötet i Stadsparken (även om inte alla är med på bilden).

Det är tydligen svårt att räkna demonstranter. De mest skiftande uppgifter har redan hunnit förekomma om deltagarantalet i olika förstamajdemonstrationer. De tekniska svårigheterna finns där naturligtvis: det är inte så lätt att räkna ett tåg på sex personers (ojämn) bredd, ett tåg fullt av barnvagnar, banderoller och plakat, ett tåg som ropar och sjunger. Men så finns det hos många räknare ett ofrånkomligt önsketänkande: man vill förstora den egna demonstrationen och reducera konkurrenternas.

VB-red arbetar aktivt i VPK och KU och är därmed parter i målet. Vi hoppas dock bli trodda när vi försäkrar att vi försökt uppskatta de olika lundademonstrationernas omfattning på ett konsekvent sätt.

Då måste vi till en början dementera lokalradion: vi var *inte* 3 800 personer som i måndags tågade fram under huvudbanderollerna »Arbetspolitik – Socialism», »Kamp mot krisen – Socialistisk offensiv» och »Kamp mot imperialismen». Vi var enligt våra beräkningar 2 600. Det talet ska jämföras med de ca 2 000 som det av VPK och KU initierade tåget samlade i fjor. Men det ska även jämföras med de andra lundademonstrationerna. Socialdemokraterna var nånting mellan 900 och 1 000, en för SAP Lund hyfsad siffra (Birger Rehn påstod visserligen senare på kvällen att de varit 3 000, »fler än VPK», men honom skall man inte räkna med. SKP

samlade ca 200 i »Facklig enhet», färre än förra året trots omfattande affischering och en skicklig insändarkampanj.

Vi har inte räknat hur många som ställde upp på KPML(r)s möte på kvällen eller som for med KAF till Malmö. Däremot kunde vi se en patetisk grupp om cirka sex lokala APK-are i svansen på SAPs tåg. (FK hade i år slutit upp hos oss, med banderollen »Vänsterenhet mot borgaroffensiven» i täten, vilket väl bidrog till vårt fina resultat.)

Vinden var svår. Kämpigast hade naturligtvis de som bar de stora huvudbanderollerna, men det var heller inte lätt att bära de fem stora sidenfanorna i täten, som böljade fritt i vinden och ibland svepte in fanbärarna. Men alla kom lyckligt fram. Vinden var å andra sidan den enda störande yttre faktorn. Några nämbara provokationer förekom inte, vilket väl både får tillskrivas demonstrationens imponerande storlek och slagkraftiga organisation – man ska vara bra glödande i sin antikommunism för att försöka tampa med 2 600 demonstranter – och naturligtvis även polisens energiska och välplanerade insatser för att förebygga bråk.

Även det avslutande mötet i Stadsparken drabbades av vinden på så vis att ljudet blåste bort för dem som stod i de bakre leden. Kallt var det också fastän solen lyste,

så det var kanske inte så underligt att en del troppade av under det väl utdragna mötet. Det är mycket man vill ha sagt en sådan dag, men vi får nog till ett annat år ytterligare anstränga oss för att koncentrera programmet.

Rekordmånga var vi i tåget, men rekordmånga var det också som tittade på. Någon drogs väl med av den käckä och taktfasta uppmaningen: »Ni som står vid sidan om, kom, kom, kom!», men de flesta blev stående. Även för många som sympatiserar med VPK kan det vara ett stort steg att visa sej i en kommunistisk demonstration. Nästa år kommer säkert åtskilliga av dem att gå med.

Ett nytt och uppskattat inslag i årets demonstration var det dryga dussin fiolspelmän som gick i täten för kvinnokolonnen. Naturligtvis förekom det blåsmusik också. I fem år har nu Lunds Kommunistiska Blåsorkester gått i täten på det största demonstrationståget i Lund. Orkestern blir bara bättre och bättre och större! I år liksom förra året var den uppdelad i två ensembler, vilket höjde stämningen i det kilometerlånga tåget. Orkestern bidrar som alltid till att förverkliga parollen: gör musiken till ett vapen i klasskampen!

Sammantaget: en fin första maj och ett härligt demonstrationståg. Nästa år blir vi nog ännu fler.

Första maj har ställt till lite besvär för VB-redaktionen. Kärt besvär, men ändå. För det första gjorde vi ett s k VB-extra som delades ut i 35 000 ex. Därigenom hann vi inte göra något »riktigt» nr 14 utan sände i stället VB-extra till prenumeranterna. Nu händer det emellertid mycket i Lunds politiska liv i dessa dagar, och när vi skulle göra nr 15 fick vi en massa material över.

Vi gör VB på torsdagkvällar. Nu den 4.5 är det ju helgdag, så vi hade först tänkt inställa det numret. Vi fann dock att det inte gick, för då skulle vi aldrig hinna ifatt med publiceringen av insänt

VPK kan inte önskas bort

– Vi socialdemokrater räknar i motsats till vpk med att en gång få ta ansvar för Lunds kommunala ekonomi, sa Claes-Göran Jönsson (s) på kommunfullmäktiges debatt om barnstugeplanen i april.

– Ensamma får ni aldrig majoritet mot borgarna, replikerade Rolf Nilson (vpk). Och ska ni ta ansvar för kommunen tillsammans med borgarna, så kan vi inte vänta oss att få någon bra politik för barnomsorgen här i Lund, det visar inte minst debatten i kväll.

Så enkelt ligger det ju till. Att bryta den borgerliga majoriteten i Lund blir ingen lätt uppgift. Även om det inför nästa val kommer att finnas en utbredd opinion mot borgarstyret både nationellt och lokalt, så ska vi veta att själva klassammansättningen här i stan fortsätter att utvecklas till borgarnas favör, eftersom industrin går tillbaka medan byråkratin fortsätter att svälla.

För att väga upp detta krävs att båda arbetarpartierna, både socialdemokraterna gör väl ifrån sej i nästa val. De senaste valen har ju vpk ökat starkt, medan sap inte kunnat hålla ställningarna utan förlorat åtskilliga röster och mandat. Vi känner huvudorsaken, nämligen att socialdemokraterna under Nils Gustavsson, Birger Rehn & co för en oppositionspolitik som är till den grad utslätat och inställd på samarbete med borgarna, på »ansvar», att det enligt under-

material. Så vi beslöt snabbt att improvisera ihop ett nummer denna veckan också.

Det handlar naturligtvis om första maj. Ämnet är inte uttömt: nästa vecka, när vi hunnit samla oss lite bättre, återkommer vi med en politisk kommentar. I övrigt har vi en försenad kommentar till SKAFs årsmöte på St Lars samt överstående material från förstamajnumren av VB och Verkstadsgolvet (den senare, utgiven av Lunds Kommunistiska Metallarbetarförening, har kommit med ett välmatat förstamajnummer).

sökningar lär finnas många lundabor som inte observerat att socialdemokraterna inte styr stan. Vi i vpk kommer att fortsätta vår uppmärksammade oppositionspolitik, men för att socialdemokraterna ska kunna hejda sin kräftgång fordras alltså att även de blir ett oppositionsparti värt namnet.

I så fall kan den borgerliga majoriteten brytas. Men när den nya kommunala regeringen sen ska träda till finns vpk naturligtvis med i bilden. Vi kommer inte att bli något passivt ja-sägarparti, om nu Claes-Göran Jönsson till äventyrs hade föreställt sej något sådant.

Vi är inte främmande för ansvar, men det måste vara ett ansvar mot våra väljare och arbetarrörelsens ideologi och inte mot den borgerliga politiken. Det är därför som vi inför årets första maj föreslog SAP och SSU att tillsammans med VPK och KU göra ett kommunalpolitiskt uttalande som pekar fram mot nästa val.

Vi beklagar än en gång att Rehn och de andra sade nej till förslaget. Vi räknar dock med att de efterhand tvingas tänka om. För även om de själva föredrar att samarbeta med borgarna och negligera kommunisterna, så tror vi inte att de vanliga socialdemokratiska medlemmarna och anhängarna ser saken på samma sätt.

SAP:s avslagna fondförslag

Nedanstående artikel om löntagarfonderna fick inte plats i senaste numret av Verkstadsgolvet. VB publicerar den gärna i stället.

Så har LO/SAP kommit med sitt, i förhållande till Meidners, avslagna fondförslag. Nu ska arbetarklassen skaffa fram riskvilligt kapital till kapitalisterna. 19 familjer styr Sverige och kapitalet koncentreras alltmer. De maskiner som är nödvändiga för framställning av konkurrenskraftiga produkter blir dyrare. Kapitalisterna får svårigheter att själva klara sina investeringar, och i det läget ska facket gå in för att rädda kvar de 19 familjerna i deras kapitalistfunktion. Detta genom att tillföra dem medel genom lönearbetarnas s k löneutrymme som avsätts till en fond, som pumpas in i företag som börjar mista attraktionskraften på aktiemarknaden, för att därigenom garantera kupongklipparna en fullvärdig utdelning.

Genom vinstdelningsfonderna ska facket sitta med på bolagsstämmorna och medbe-

stämma om lönearbetarnas utsugning. Facket ska ta ett medansvar för rationalisering och stegrad arbetshets, annars sjunker vinsten och det blir sämre avsättning till fonden. LO:s och fackförbundens ledningar har ända sedan 30-talet gått i bräsch för effektivisering, men nu ska facket som kollektivkapitalist hjälpa till att hetsa dem som det är satt att företräda. SAF:s gamla önskedröm att facket ska byggas in i företagens linjeorganisation håller på att förverkligas. Facket blir en del av kapitalet.

Det blir alltid medinflytande, medbestämmande och medägande på den härskande klassens villkor. Lönearbetarna måste i stället sträva efter att få självbestämmande, dvs demokratiska rättigheter på arbetsplatsen, lönearbetsmakt över arbetsförhållandena, löneformer, investeringar, produktion. Men det betyder ändrade maktförhållanden, och ska fonder bildas måste de utgöra ett led i kampen för en sådan ändring. Sådana fonder byggs upp genom avsättning direkt från aktiekapitalet och från övervinster och

Ett tillägg till sjukvårdsarbetarnas uttalande inför 1 maj

Vid sektion 8 på St Lars av Svenska Kommunalarbetsförbundets avdelning 40 slutna val i mars gick den fackliga oppositionen fram med egen plattform, på vilken de erhöll 17 % av rösterna, en ökning med 2 %; detta gav en styrelserepresentant som utdelning. Detta skall ses i ljuset av att det från sektionsstyrelsen bedrevs en kompakt hets, med extra flygblad dagen före de slutna valen. I detta flygblad tog man inte upp någon väsentlig kritik ur oppositionens plattform, t ex kravet på kortare arbetstid (30-timmarsvecka) eller fackliga möten på betald arbetstid.

Brevlådor och toaletter

Veckobladet kommer då och då med kritik mot förhållande på Posten, ofta konstruktiv för att göra en bra arbetsplats bättre. Det är därför med häpnad och med besvikelse man läser VB nr 13(!), där man via en insändare uppmanar folk att låta sitt vatten i brevlådor = brevbärarnas arbetsplats under turarbetet. Omtanken om Posten är således bara ord och kritiken endast till för dess egen skull? Med min ringa men dock kännedom om VBs redaktion är jag också mycket förvånad över stridsmedlen mot oliktankande.

Mats G. kan nog hålla sig till stations- eller domkyrkotoaletterna. De är visserligen hela och rena och utan försäljning men utmärkta för sitt ändamål.

N-G

VB-red. vill på förekommen anledning påpeka att vi som redaktion självklart inte kan ställa oss bakom de åsikter som framförs i insändare till VB. Åsikter, uppgifter om sakförhållanden, uppmaningar o.d. får helt och hållet stå för insändarskribentens egen räkning. Signaturen »N-G», vars insändare vi publicerar i dagens nummer, har alltså helt fel när han/hon påstår att VB »via en insändare uppmanar» osv. Att på insändaravdelningen driva en »dold» politisk linje är något som borgerliga och socialdemokratiska tidningar hänger sej åt. För VB-red. är sådana metoder främmande. Insändare ska vara uttryck för läsarnas åsikter, inte redaktionen.

stora förmögenheter. Fonderna ägs av de arbetande och används för att skaffa en egen förädlingsindustri som har en planerad, samhällsnyttig produktion, vilket garanterar jobben även i framtiden. Dessa industrier byggs där människorna finns, och omgivande naturresurser utnyttjas på ett ekologiskt riktigt sätt. Samtidigt måste lönearbetarna diskutera vad som behöver produceras och hur det ska produceras, alltså hur själva tillverkningen ska organiseras, administrativt och tekniskt. Besluts-hierarkierna i dagens företag måste brytas ner, eftersom de bibehåller en massa förtryckarfunktioner.

Klasskampen kan inte önskas bort. Så länge kapitalistklassen finns och berikar sig genom att tillägna sig det mervärde som lönearbetarklassen producerar kvarstår den avgörande motsättningen. Den kan inte upplösas genom samarbete klasserna emellan eftersom klassernas intressen i grunden är oförenliga.